

2. Визначити карту мотивації співробітника.

3. Інформувати співробітника про позитивні кроки до дій, що здійснює фірма, з урахуванням його карти мотивації.

На нашу думку, в сучасному світі, де мотивація до роботи втрачає суспільне значення, вміння мотивувати працівника поступово виходить на передній план ефективного менеджменту.

Список використаних джерел

1. Юзькова О. Комунікаційна ефективність керівника / О. Юзькова. – МІМ-Київ, 2017. – 22 с.

*Семяновський Вадим Миколайович,
кандидат фізико-математичних наук, доцент кафедри
економічної кібернетики та математичних методів,
Національна академія статистики, обліку та аудиту*

ЕЛЕКТРОННА ГРОМАДА ЯК БАЗОВА СКЛАДОВА ЕЛЕКТРОННОГО ВРЯДУВАННЯ

Однією з важливих ланок сучасного розвитку в Україні є впровадження електронних технологій у всіх сферах життя, особливо в системі управління державою [1, с. 28]. Питання швидкого впровадження електронних технологій як у державній владі, так і у системі місцевого самоврядування є стратегічним питанням для України з урахуванням її європейських прагнень [2, с. 69].

Електронне урядування (e-government) – спосіб організації влади за допомогою систем локальних інформаційних мереж та сегментів глобальної інформаційної мережі, що забезпечує функціонування органів влади в режимі реального часу та робить максимально простим і доступним щоденне спілкування з ними громадян, юридичних осіб, неурядових організацій [3, с. 7].

Метою впровадження електронного урядування в Україні є досягнення європейських стандартів якості електронних адміністративних послуг, відкритості та прозорості влади для громадян, представників бізнесу та громадських організацій.

Важливою складовою електронного урядування є **електронний уряд** – єдина інфраструктура міжвідомчої автоматизованої інформаційної взаємодії органів державної влади та органів місцевого самоврядування з громадянами та суб'єктами господарювання. Він не є доповненням або аналогом традиційного уряду, а лише визначає новий спосіб взаємодії на основі активного використання інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) з метою підвищення ефективності надання державних послуг [4].

Базовою складовою електронного урядування є **електронна громада** – єдина система інформаційної взаємодії громадян з органами місцевого самоврядування всіх рівнів, суб'єктами господарювання та органами державної

влади. Дуже важливими є питання єдиних стандартів здійснення електронних дій та зручного користування системою електронного врядування.

Децентралізація влади, яка вкрай необхідна зараз в Україні, потребує негайного проведення адміністративно-територіальної реформи, реформи місцевого самоврядування та реформи державного управління. Ці реформи повинні мати на меті трансформування України в сучасну конкурентоспроможну державу, яка була б здатна прийняти політичні й економічні виклики сучасної Європи і стати її інтегрованою частиною [5, с. 48]. Необхідна зміна парадигми соціально-економічної діяльності в Україні від орієнтованої на ресурси до орієнтованої на знання, на електронні ресурси та інформаційні технології.

В Україні утверджується триступенева система адміністративно-територіального устрою та відповідна триступенева система місцевого самоврядування – територіальна громада, район, область. Територія України поділена на територіальні громади, які є первинною одиницею у системі адміністративно-територіального устрою України та системи місцевого самоврядування [6–8].

Створення електронної системи місцевої влади, яка працює за однаковими стандартами із системою електронного державного врядування, дозволить отримувати повний комплекс послуг для кожного громадянина України, громадських організацій, бізнесу та здійснювати ефективну взаємодію всіх гілок влади і на всіх рівнях. Важливим пунктом також є використання європейських стандартів та протоколів зв'язку що забезпечить ефективне та оперативне спілкування з європейськими структурами.

Базовою складовою електронного урядування є електронний уряд – єдина інфраструктура міжвідомчої автоматизованої інформаційної взаємодії органів державної влади та органів місцевого самоврядування між собою, з громадянами і суб'єктами господарювання.

Електронне урядування означає інформаційну взаємодію органів державної влади і суспільства з використанням ІКТ, які трансформовані для урядових та державних організацій, ідеї електронного бізнесу, в яких уряд являє собою різновид корпоративного користувача ІКТ.

Це набагато ширше поняття, ніж просто «електронне управління державою», тобто використання в органах державного управління сучасних ІКТ. Воно охоплює не тільки мережну інфраструктуру виконавчої влади, а й усю інфраструктуру органів влади.

Метою створення електронного урядування є забезпечення відкритості діяльності органів державної влади та реалізації громадянами конституційних прав на участь в управлінні державними справами, підвищення ефективності діяльності органів державної влади всіх рівнів.

Концепція електронного урядування складається з двох взаємозалежних напрямків. Це внутрішня урядова інформаційна інфраструктура (аналог корпоративної мережі) та зовнішня інформаційна інфраструктура, яка забезпечує взаємодію з громадянами й організаціями [9].

У рамках концепції «електронної держави» об'єднуються інформаційні ресурси органів державної влади, забезпечується доступ до них, а також створюється система он-лайнних послуг (в режимі реального часу).

Електронне урядування стосується низки взаємопов'язаних суб'єктів діяльності – громадяни (C – citizens), уряд (G – government), держслужбовці (E), територіальні громади (L), бізнес (B – business), неурядові організації (N), наука (S) тощо.

Електронне урядування складається з ряду взаємопов'язаних типів взаємодії суб'єктів інформаційної діяльності (таблиця).

Таблиця

Основні суб'єкти та типи їх взаємодії в системі електронного урядування

Суб'єкти електронного врядування	Громадяни	Уряд	Бізнес	Некомерційні організації	Наука
Громадяни (C)	C2C	C2G	C2B	C2N	C2S
Уряд (G)	G2C	G2G	G2B	G2N	G2S
Бізнес (B)	B2C	B2G	B2B	B2N	B2S
Держслужбовці (E)	E2C	E2G	E2B	E2N	E2S
Некомерційні організації (N)	N2C	N2G	N2B	N2N	N2S
Наука (S)	S2C	S2G	S2B	S2N	S2S

Джерело: складено автором за даними [10, с. 19]

Основою системи електронного врядування, що дозволяє об'єднати всі компоненти системи та надає можливість використовувати різні відкриті бази даних (державні, приватні, корпоративні), є потужна система обміну даними (E-Road в Естонії). Вона повинна забезпечувати швидкий та безпечний взаємозв'язок між всіма суб'єктами та сервісами системи.

Е-врядування, як засіб покращення функціонування держави, здатне змінити саму природу влади, зробити її більш прозорою та підконтрольною громадськості. Воно створює умови для нормального розвитку бізнесу, поліпшення інвестиційного клімату, зростання економіки, а також забезпечує реальну участь громадян у політичних процесах.

Досвід розвинених країн показує, що електронна взаємодія громадян з органами влади значно прискорює її (час), дозволяє здійснювати її в будь-якій точці (простір) та може коштувати удвічі дешевше (гроші), ніж те, що здійснюється за допомогою реального офісу.

Від впровадження електронного урядування в першу чергу виграють ті споживачі державних послуг, які претендують на послуги видачі дозволів та реєстрації; «змішаного» рівня регулювання адміністративних повноважень та ті, що потребують комплексної за змістом послуги.

Максимальну користь електронне врядування повинно приносити пересічним громадянам. Найбільша кількість послуг громадянам надається на рівні місцевого самоврядування, **на рівні територіальних громад**, тому система електронного самоврядування найбільш корисна та необхідна на цьому рівні (е-громада).

Електронна територіальна громада (ЕГ, e-local society) – інструмент, за допомогою якого організується самоуправління на основі електронних засобів оброблення, передачі і поширення інформації, надання послуг органами місцевого самоврядування усіх рівнів всім категоріям громадян (пенсіонерам, робітникам, бізнесменам, державним службовцям тощо) електронними засобами інформування.

Електронне самоврядування – спосіб організації місцевого самоврядування за допомогою програмно-апаратних засобів та систем локальних інформаційних мереж, що забезпечує відкритість та прозорість функціонування органу місцевого самоврядування, повний та швидкий доступ до потрібної інформації та діяльності місцевих структур, просте і доступне щоденне спілкування громадян, представників бізнесу та неурядових організацій з місцевою владою.

Одним із головних завдань електронного самоврядування, як і самого органу місцевого самоврядування, є забезпечення комфортних та безпечних умов життя населення на території територіальної громади, а також зайнятості населення та відповідної оплати праці. Комфортні умови життя включають забезпечення продуктами харчування та продовольчими товарами шляхом розвитку торгівлі на певній території, належний рівень житлово-комунальних послуг, медичних послуг, доступну освіту тощо.

Проблеми впровадження електронного самоврядування в Україні:

1. Відсутність систем електронного документообігу, що адаптовані до міжнародних стандартів та регламентів їх функціонування, застосовують електронний цифровий підпис, дозволяють обслуговувати державні інформаційні ресурси.

2. Відсутність системи інформаційної взаємодії органів державної влади та органів місцевого самоврядування.

3. Обмежений доступ юридичних і фізичних осіб до державних інформаційних ресурсів.

4. Недосконалість урядового порталу, сайтів органів державної влади, що не забезпечують ефективний режим функціонування та надання адміністративних послуг у режимі «єдиного вікна».

5. Системи електронного документообігу органів державної влади та органів місцевого самоврядування мають обмежену функціональність.

6. Проблеми впровадження і застосування національної системи електронного цифрового підпису.

7. Відсутність точної та достовірної інформації про стан, тенденції розвитку електронного урядування та відповідних прогнозів.

8. Безперервні, постійні кадрові і структурні зміни в органах влади.

9. Недостатній рівень підготовки державних службовців та громадян для надання електронних послуг.

Особливою проблемою впровадження електронного урядування як на державному, так і на місцевому рівнях є підготовка відповідних фахівців. В Україні в галузі вищої освіти за напрямком підготовки 1501 «Державне управління» здійснюється навчання за спеціальністю 8.15010011 «Електронне

урядування». Підготовку магістрів за цією спеціальністю здійснюють Національна академія державного управління при Президентіві України, Національний технічний університет України «Кнівський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського», Херсонський національний технічний університет. Останнім часом спеціальність відкрито в декількох інших навчальних закладах.

Спеціальність «Електронне урядування» є міжгалузєвою спеціальністю, що забезпечує професійну підготовку фахівців, які володіють комплексом сучасних теоретичних і практичних знань та навичок щодо використання і запровадження передових ІКТ і технологій електронного урядування в державі.

Висновки. Електронне урядування – форма організації державного управління, яка сприяє підвищенню ефективності, відкритості та прозорості діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування з використанням ІКТ для формування нового типу держави, орієнтованої на задоволення потреб громадян. Електронне урядування – потужний шлях України до інформаційного суспільства (information society), до електронної демократії (e-democracy), до Європи.

Список використаних джерел

1. Доступ до інформації та електронне урядування / Авт.-упоряд. М. С. Демкова, М. В. Фігель. – К. : Факт, 2004. – 336 с.
2. Семяновський В.М. Європейська система управління державою – стратегія для України / В. М. Семяновський, В. Г. Бабчук // Матеріали першої науково-практичної конференції, присвяченої пам'яті І. І. Пилипенка «Стратегія розвитку України: економічний та гуманітарний вимір». – К. : Бізнес Медіа Консалтинг, 2014. – С. 68–70.
3. Клименко І. В. Технології електронного врядування: [навч. посіб.] / І. В. Клименко, К. О. Линьов. – Кнів : Вид-во ДУС, 2006. – 225 с.
4. Досвід впровадження е-демократії та е-урядування в Україні / За ред. С. В. Дзюби. – К. : Національний центр підтримки електронного урядування, 2010. – 90 с.
5. Семяновський В. М. Самоврядування по-польськи: уроки для України / В. М. Семяновський // Науковий вісник Національної академії статистики, обліку та аудиту. – 2014. – № 2. – С. 40–49.
6. Адміністративно-територіальний устрій України. Шляхи реформування / Під заг. ред. В. Г. Яцуби. – К. : Секретаріат КМ України, 2007. – 366 с.
7. Іщенко О. Принципи адміністративно-територіального устрою України / О. Іщенко // Право України. – 2011. – № 4. – С. 238–244.
8. Міста та громади в адміністративно-територіальній реформі в Україні. Міжнародний досвід та практичні пропозиції / [Пітцик М. В., Ганущак Ю. І., Шиманке Д., Циммерманн Х.]. – К. : ПП «Поліграфінтех», 2008. – 202 с.